

Η ΕΛΛΑΣ ΕΝ ΤΗ ΔΙΘΝΕΙ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΕΝΩΣΕΙ

Τὴν προσέγγισιν τῶν Ἐθνῶν ἐπιδιώκουσι σήμερον αἱ διάφοροι Κυβερνήσεις οὐχὶ μόνον διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ καὶ τῆς δημοσιογραφίας, ἀλλὰ κυριώτατα διὰ τῆς πυκνώσεως τῶν διεθνῶν συνεδρίων καὶ τῆς διοργανώσεως παγκοσμίων ἐκθέσεων. Τοῦτο δέ, διότι σήμερον ἕνεκα τῶν προσφάτων ἐντυπώσεων καὶ τῆς ζωνηρᾶς ἀκόμη ἀναμνήσεως τῆς διεξαγωγῆς τοῦ μεγίστου πολέμου, ἡ κοινὴ γνώμη μετὰ τινος κόρου καὶ δυσπιστίας ἀποβλέπει πρὸς τε τὴν διπλωματίαν καὶ τὴν ἡμερησίαν ἐντυπον κοινήν γνώμην, ἡ ὁποία δὲν πιστεύεται ὅτι ἐπανῆλθεν ἀκόμη εἰς τὴν πολύτιμον ἀποστολὴν τοῦ ψυχροῦ καὶ ἀμερολήπτου παρατηρητοῦ καὶ τοῦ ἀσφαλοῦς συμβούλου.

Ἐκ τούτου ἄρα ἡ συχνότης τῶν διεθνῶν συνεδρίων καὶ ἡ προσπάθεια πρὸς πλησιασμόν τῶν λαῶν πρὸς ἀλλήλους ἄνευ τῆς μεσολαβῆσεως ὁδηγῶν καὶ διαφωτιστῶν, ὅπως ἡ ἐγκαρδιότης ἀναπτυχθῆ ἄνευ καχυποψίας καὶ ἐπιφυλακτικότητος, συντελέσῃ δὲ εἰς τὴν ἡρεμον διαμόρφωσιν τοῦ ψυχικοῦ βίου τῶν λαῶν διὰ τοῦ σχηματισμοῦ πεποιδήσεως ἐπὶ τὴν ἐδραιότητα τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου. Ὅτι τὰ διεθνή συνέδρια παρὰ τοὺς ἐπιστημονικοὺς αὐτῶν σκοποὺς δύνανται μόνον αὐτὰ νὰ ἀποτρέψωσι μελλούσας λαίλαπας, οὐδεὶς

δύναται βεβαίως νὰ ἰσχυρισθῆ. Ἄλλ' ὅτι ἡ διεθνῆς πνευματικὴ συνεργασία καὶ ἡ προσωπικὴ τρόπον τινὰ σύνδεσις καὶ γνωριμία τῶν λαῶν δύναται νὰ συντελέσῃ, ὥστε ἡ διανοσμένη εἰρηρικὴ περίοδος νὰ εἶναι ὄντως καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων πιστευτὴ ὡς τοιαύτη, οἱ δὲ ἀνθρώποι νὰ μὴ βλέπωνται διὰ τῶν ὀμμάτων τῶν ἐμπολέμων, φαίνεται κατορθωτόν. Τοῦτο δὲ εἶναι μέγα τι! Καὶ ἂν ἀκόμη ἡ ἐπιστημονικὴ ἐπιτυχία δὲν ἦτο ἀξία λόγου, θὰ ἤρκει ἡ ἠθικὴ ἐπίδρασις καὶ μόνη, ὅπως δικαιολογῆ τὰς διεθνεῖς ταύτας συγκεντρώσεις. Ἄλλ' εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι καὶ ἀπὸ καθαρῶς ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως τὰ διεθνῆ ἐπιστημονικὰ συνέδρια εἶναι πολύτιμα, ὥστε καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης νὰ θεωρῆται ἀπαραίτητος ἡ συγκρότησις αὐτῶν. Εἶναι δὲ ἀπαραίτητος ἡ συγκρότησις αὐτῶν οὐχὶ τόσον διὰ τὴν ἀνακοίνωσιν νέων τινῶν, ἀξιολόγων ἴσως ἄλλως, ἐπιστημονικῶν θεωριῶν καὶ ἐρμηνειῶν, ὅσον πρὸς ἀνταλλαγὴν σκέψεων καὶ λήψιν ἀποφάσεων σχετικῶν πρὸς τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας καὶ τὴν ἐνιαίαν ἐπιχειρησιν μεγάλων ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν. Τὸν τελευταῖον σκοπὸν τοῦτον ἐπιδιώκει ἡ τῷ 1919 ἰδρυθεῖσα καὶ ἐν Βρυξέλλαις μονίμως ἐδρεύουσα Διεθνῆς Ἀκαδημαϊκὴ Ἐνωσις (Union académique internationale). Ἡδη πρὸ τοῦ μεγάλου πολέμου ὑφίστατο ἐν Εὐρώπῃ, ἰδρυθεῖσα ἀρχομένου τοῦ 20^{ου} αἰῶνος, ἡ Association internationale des Académies, ἣτις ἦτο ὄντως διεθνῆς περιλαμβάνουσα ἀπάσας τὰς ἐπιστημονικὰς Ἀκαδημίας τῶν διαφόρων ἐθνῶν, τὰς τε περὶ τὰς ἱστορικὰς καὶ φιλοσοφικὰς καὶ τὰς περὶ τὰς φυσικὰς καὶ μαθηματικὰς ἐπιστήμας ἀσχολουμένας. Ἡ διεθνῆς αὕτη πνευματικὴ συνεργασία διεκόπη διὰ τοῦ παγκοσμίου πολέμου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου, αἱ περὶ τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας, ἐν τῇ εὐρυτάτῃ αὐτῶν σημασίᾳ, ἀσχολούμεναι ἐν ταῖς χώραις τῆς Συνεννοήσεως Ἀκαδημαῖαι συνέπηξαν τὸ Conseil général des recherches scientifiques, ἐν ᾧ δὲν περιελήφθησαν τότε οἱ τοῦ ἀντιπάλου πολεμικοῦ συνδυασμοῦ Ἀκαδημαϊκοὶ ὀργανισμοὶ (ἄρθρ. 3 τοῦ καταστατικοῦ). Εὐθύς μετὰ τὸ πέρασ τοῦ πολέμου καὶ αἱ τὰς φιλολογικὰς,

ιστορικάς καὶ ἀρχαιολογικάς ἐπιστήμας ἐκπροσωποῦσαι Ἀκαδημαῖαι τοῦ κόσμου ἴδρυσαν τῷ 1919 ἐν Παρισίοις τὴν Διεθνῆ Ἀκαδημαϊκὴν Ἐνωσιν, ἣτις συνήλθεν εἰς πρώτην σύνοδον κατὰ Μάϊον τοῦ 1920 ἐν Βρυξέλλαις, συνέρχεται δ' ἔκτοτε κατ' ἔτος εἰς τακτικὴν σύνοδον ἐν τῇ αὐτῇ πόλει καὶ ἐντὸς τοῦ προτέρου ἡμίσεος τοῦ Μαΐου. Ἐκ τῆς Ἐνώσεως ταύτης ἀπουσιάζουσιν ἀκόμη αἱ Ἀκαδημαῖαι τῆς Ῥωσσίας, τῆς Φιλανδίας, τῆς Γερμανίας, τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Βουλγαρίας, τῶν ὁποίων ἡ παραδοχὴ θὰ καταστήσῃ τὴν Ἀκαδημαϊκὴν Ἐνωσιν ὄντως διεθνῆ καὶ ἀναμφισβητήτως ἀρτιωτέραν, θὰ ἀπαλείψῃ δὲ τὰ ἴχνη τῆς ἐμπολέμου διαιρέσεως τῆς ἐπιστήμης. Πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου εἶναι εὐκταῖον, ὅπως ἅπαντες συντελέσωσιν ἐν πλήρει εὐκρινείᾳ καὶ μακρὰν πάσης πολιτικῆς σκέψεως ἢ πολεμικῆς μνησικακίας.

Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς ἡ Διεθνὴς Ἀκαδημαϊκὴ Ἐνωσις περιλαμβάνει καὶ τὴν Ἑλλάδα, ἣτις μετέχει πλήρως τῆς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας τῆς Ἐνώσεως.

Ἄλλ' ἐνδιαφέρει πολὺ νὰ γνωσθῇ εἰς εὐρύτερον κύκλον, ὅτι, ὅτε ἐγένετο ἡ πρὸς τὴν Ἑλλάδα πρόσκλησις, ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶχεν Ἀκαδημίαν, οἱ δὲ πρὸς σύμπηξιν τῆς Ἐνώσεως συνελθόντες ἐν Παρισίοις ἀντιπρόσωποι Ἀκαδημιῶν ἐζήτησαν, ὅπως ἀποκλεισθῇ ἡ ἡμετέρα χώρα, διότι δὲν εἶχεν ἐπιστημονικὴν Ἀκαδημίαν. Τῇ ἐπιμονῇ τῶν ἡμετέρων ἐν Παρισίοις ἀντιπροσώπων Δ. Αἰγινήτου καὶ Ἰω. Σβορώνου παρακινουμένων ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἐγένοντο οἱ Ἕλληνες ἀντιπρόσωποι προσωρινῶς δεκτοὶ καὶ ὑπὸ τὸν ῥητὸν ὄρον τῆς ἀμέσου ἰδρύσεως Ἀκαδημίας. Κατὰ τὴν πρώτην ἐπίσημον ἐν Βρυξέλλαις συνεδρίαν τῆς συγκεκριμένης πλέον Ἐνώσεως ὁ ἐκ τῶν τότε διορισθέντων ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλλάδος κ. Δημ. Αἰγινήτης ἐδήλωσεν ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος ὅτι ἤθελεν ἰδρυθῆ ἡ προσεχῶς Ἑλληνικὴ Ἀκαδημία, ἡ δὲ δήλωσις αὕτη ἐπανελήφθη καὶ κατὰ τὴν ἐπομένην δευτέραν σύνοδον τῆς Ἐνώσεως, ὅτε τῆς Ἑλλάδος ἀντιπρόσωποι ἦσαν οἱ κ. κ. Σεφεριάδης καὶ Κέπετσης, ὑπὸ τοῦ κ. Σεφεριάδου (πρβ. Comptes-rendus de la

II Session de l'Union académ. intern. p. 5.) Είναι ἄρα προφανές ὅτι ἡ Ἑλλάς μόνον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς προσεχοῦς ἰδρύσεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας εἶχε τὴν συγκατάθεσιν νὰ παρίσταται ἐν τῇ Ἑνώσει. — Λέγεται δὲ τοῦτο ῥητῶς ἐν τῷ καταστατικῷ τῆς Δ. Α. Ε. ἐνθα μνημονεύεται ὅτι μετέχει «ἀντιπροσωπεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἀναπληροῦσα τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἀθηνῶν, τῆς ὁποίας ἡ ἰδρυσις εἶναι προσεχῆς».

Κατὰ τὰς ἐπομένας συνόδους τῆς Ἑνώσεως οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος ἐλήφθησαν ἐκ τῶν ἐπιστημῶν, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνοντο ἐν τῷ κύκλῳ τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἑνώσεως. Μέχρι τοῦ 1925 ἡ Ἑλλάς ἀπέστειλεν τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῆς ὡς ἀντιπροσώπους τῆς Κυβερνήσεως, σημειουμένου μάλιστα τούτου εἰδικῶς ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῆς Ἑνώσεως. Τὴν ἀναβολὴν δὲ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ δικαιολογῶσιν ἕκαστοτε οἱ Ἕλληνες ἀντιπρόσωποι ποτὲ μὲν διὰ τὰς ἀντιξόους ἔθνικὰς περιστάσεις, ποτὲ δὲ δι' οἰκονομικοὺς λόγους. Ἀπὸ τοῦ 1926 ἡ Ἑλλάς παρακάθηται ἐν τῇ Ἑνώσει καὶ ὡς καθ' ὁμοίους τύπους καλλιεργοῦσα τὰς ἐπιστήμας, ὅπως καὶ τὰ ἄλλα Ἑθνη.

Ἡ ἀξίωσις τῆς Διεθνoῦς Ἑνώσεως δὲν ἦτο βεβαίως οὔτε ἀνθαίρετος οὔτε ἀδικαιολόγητος. Αἱ Ἀκαδημαῖαι δὲν εἶναι ἰδρύματα πολυτελείας καὶ οἶονεὶ πρυτανεῖα ἀθανασίας ἀνευ τινὸς πρακτικοῦ σκοποῦ, ὅπως φαντάζονται ὅσοι δὲν προσκυνται εἰς τὰ ζητήματα ταῦτα, ἀλλ' εἶναι ὀργανισμοὶ ἐπιστημονικοὶ καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι δρῶντες ἐπιστημονικῶς καὶ ἄλλους κινοῦντες πρὸς ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν καὶ διευκολύνοντες τὴν ἐκδήλωσιν αὐτῆς. Βεβαίως αἱ Ἀκαδημαῖαι προϋποθέτουσι τὴν ὑπαρξιν ποιῆς τινος ἐπιστημονικῆς κινήσεως. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἡ μεγάλη ἔκτασις τῆς ἐπιστημονικῆς κινήσεως, ἡ ὁποία δικαιολογεῖ τὴν ὑπαρξιν τῶν Ἀκαδημιῶν, οὐδὲ εἶναι σκοπὸς τῶν Ἀκαδημιῶν νὰ περιλαμβάνωσι τὴν ὀλότητα τῶν ἐπιστημόνων ἢ καὶ νὰ μονοπωλήσωσι τὴν ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν. Τοῦναντίον σκοπὸν ἔχουσι νὰ πληθύνωσι τὰ ἐπιστημονικὰ φυτώρια καὶ νὰ διαδώσωσι τὸ πνεῦμα

τῆς ἀνωτέρας ἐρεῦνης τῆς ἀσχέτου πρὸς ἀτομικὰς ἐπαγγελματικὰς ἀνάγκας. Τοῦτο ἄλλως τε εἶναι καὶ τὸ συμφέρον τῆς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας, ἡ ὕπαρξις πολλῶν ἐπιστημονικῶν δυνάμεων ἐν εὐγενεῖ ἀμίγλη κινουμένων. Τοῦτο δὲ καὶ γίνεται πανταχοῦ. Οὐδαμοῦ δὲ πρὸς τούτοις, ἔνθα ὑπάρχουσιν Ἀκαδημαῖαι, πιστεύεται ὅτι οἱ ἐκτὸς τῶν Ἀκαδημιῶν δρῶντες ἐπιστήμονες εἶναι κατωτέρας τρόπον τινὰ ποιότητος. Ἄλλ' ἡ ὕπαρξις ἐπισήμως συγκεκροτημένου ἐπιστημονικοῦ σώματος εἶναι ἐπιβεβλημένη ἐκτὸς τῶν λόγων τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως καὶ διὰ λόγους γενικωτέρους ἐνιαίας ἐπιστημονικῆς παραστάσεως τοῦ ἔθνους καὶ διευκολύνσεως τῆς μεθ' ὁμοίων ἀλλοδαπῶν ἰδρυμάτων ἐπικοινωνίας, ἣτις ἄλλως δὲν εἶναι εὐκόλος, ὡς ἀπεδείχθη πασιφανῶς κατὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Ἐνώσεως καὶ κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς ἐν Βρυξέλλαις σύνοδον.

Ἡ ἰδρυσίς ἄρα τῆς Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας ἦτο πρᾶξις καὶ ἐθνικῶς ὠφέλιμος καὶ διεθνῶς ἀναγκαία, ἐξαιρετικῶς δὲ ἐπείγουσα. Δὲν εἶναι δὲ ἄνευ σημασίας τὸ πρᾶγμα ὅτι πολλὰ γειτονικὰ τῆς Ἑλλάδος ἔθνη, πάντως οὐχὶ ἀνώτερα ἐπιστημονικῶς, ἔχουσι πρὸ μακροῦ χρόνου ἰδρύσει Ἀκαδημίας ἐπιστημῶν καὶ παρίστανται ἔχοντι συντετελεσμένην τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτῶν ἱεραρχίαν καὶ ὀργανώσιν καὶ δὴ ἡ μὲν Σερβία τῷ 1887, ἡ δὲ Ρουμανία τῷ 1879, ἡ δὲ Βουλγαρία τῷ 1911 (ὑπ' ἄλλο ὄνομα ἤδη τῷ 1869 ἐν Βραίλα, ἀπὸ δὲ τοῦ 1878 ἐν Σοφίᾳ), ἵνα μὴ ἀναφέρω τοὺς Κροάτας ἔχοντας Νοτιοσλαβικὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν ἀπὸ τοῦ 1866, καὶ τοὺς Οὐγγρους τὴν ἰδικὴν τῶν ἀπὸ τοῦ 1825. — Εἶναι καὶ τοῦτο ἴσως δείγμα τῆς παρ' ἡμῖν αἰωνίας μεμημοιρίας καὶ τῆς προσωπικῆς εὐδιξίας καὶ παθολογικῆς ἀντιζηλίας, ἣτις πολλάκις μέχρι τοῦδε κατέστρεψε τὴν ἐθνικὴν ἀλληλεγγύην καὶ ἐματαίωσεν ἐθνικῆς σημασίας ἔργα. Εἶθε νὰ εἶναι τὸ τελευταῖον!

Ἡ Ἑλλὰς εἶχεν ἤδη πρὸ πολλοῦ πάντας τοὺς ὄρους, ἵνα ἔχη Ἀκαδημίαν ἣτοι κέντρον ἐπιστημονικὸν ἐνιαῖον περιλαμβάνον ἐκπροσώπους πασῶν τῶν εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς Ἀκαδημίας ὑπαγομένων ἐπιστημῶν. Οἱ ὄροι δὲ οὗτοι ἦσαν

τὰ διάφορα ἐπιστημονικὰ σωματεῖα, ἅτινα εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν ὀφειλόμενα, ἔδρων παλαιόντα κατὰ ποικίλων δυσχερειῶν καὶ ἠγωνίζοντο νὰ συντηρήσωσι καὶ προαγάγωσιν τὸ ἐπιστημονικὸν πνεῦμα, ἄλλα μὲν τούτων ὑποκύψαντα εἰς τὰς οἰκονομικὰς δυσχερείας, καὶ κατ' ὀλίγον ἀφανισθέντα, ἄλλα δὲ ἐπιπλεύσαντα καὶ ἐδραιωθέντα πρὸς μεγάλην τῆς Ἑλλάδος ὠφέλειαν καὶ δόξαν. Τῶν σωματείων τούτων ἐκπρεπέστατον εἶναι ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία, ἣτις ἀπὸ τοῦ 1837 δρᾷ ἀδιαλείπτως ἐν πνεύματι ἀκραιφνῶς ἐπιστημονικῷ, ἥτοι Ἀκαδημαϊκῷ, καὶ συντελεῖ ἔργον ἐθνικῶς μὲν ὠφελιμώτατον, διεθνῶς δὲ ἐξόχως τιμητικόν. Τὴν αὐτὴν ἐπιστημονικὴν κατεύθυνσιν ἀκολουθεῖ ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1889 ἰδρύσεως αὐτῆς ἡ ἐν Ἀθήναις Ἐπιστημονικὴ Ἑταιρεία συγκεντρώσασα τὸ πλεῖστον τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογικῆς τε καὶ γλωσσολογικῆς ἐργασίας ἡ ὁποία συνδέει τὴν Ἑλλάδα μετὰ τῆς διεθνοῦς ἐπιστήμης. Παρὰ τὴν ποικίλην κοινωνικὴν καὶ φιλανθρωπικὴν αὐτοῦ δρᾶσιν καὶ ὁ «Παρνασσὸς» μέρος τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ ἀφιέρωσεν εἰς τὴν ἐπιστήμην, μάλιστα ἐν παλαιότεροις χρόνοις.

Παρὰ τὰ τρία ταῦτα κύρια ἐπιστημονικὰ σωματεῖα, ὑπῆρξαν καὶ ὑπάρχουσι βεβαίως καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα συμπληροῦσι τὴν ἐπιστημονικὴν ἐμφάνισιν τῆς χώρας, χωρὶς ἐν τούτοις ν' ἀπαρτίζηται διὰ πάντων τούτων τὸ ἐνιαῖον ἐκεῖνο ἐπιστημονικὸν συγκρότημα, ὅπερ, ὑπὸ ἐνιαῖον ὄργανισμὸν καὶ μόνιμον κῦρος, νὰ δύναται ἀδιατάρακτον, ἐφ' ὅσον τὰ ἑλληνικὰ ἔθνη ἐπιτρέπουσι τοῦτο, νὰ καλλιεργῇ τὴν ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν, ἐν ἐθνικῇ συνεργασίᾳ καὶ ἀλληλεγγύῃ.

Διὰ τοῦτο ὅτε διὰ μακροτέρας προσφωνήσεως ἀνήγγειλα πρὸς τὴν Ἀκαδημαϊκὴν Ἐνωσιν κατὰ τὴν πρώτην ἐν ὀλομελείᾳ συνεδρίαν τῆς 10^{ης} Μαΐου 1926 τὴν ἴδρυσιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας, προσελάθησα νὰ ἐξάρω τὴν σημασίαν τοῦ γεγονότος τούτου καὶ νὰ τονίσω τὴν πρὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀκαδημίας σημαντικὴν Ἑλληνικὴν ἐπιστημονικὴν παραγωγὴν, ἰδίᾳ δὲ ἐν τισὶ κλάδοις, ὅσοι εἶχον ἤδη τύχει συστηματικῆς ὀργανώσεως, ὡς π.χ. ὁ ἀρχαιολογικός, παραγωγὴν, ἣτις ἐπιτρέπει, ὅπως προσδοκᾶται ὁμοίᾳ καὶ ἐν

τῷ μέλλοντι ἐπιστημονικῇ σταδιοδρομίᾳ οὐχὶ μόνον ἐν τοῖς κλάδοις τούτοις, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς κλάδοις ἐκείνοις, οἵτινες ἀμοιρήσαντες γενικωτέρας ὀργανώσεως δὲν παρουσιάζουσιν ἀκόμη τὴν εἰκόνα τῆς ὀμαδικῆς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας, ἀλλὰ μόνον τῆς ἀτομικῆς ἐνὸς ἐκάστου πρωτοβουλίας, ἥτις δι' αὐτὸ τοῦτο δὲν δύνανται πολλακίς νὰ ἐπιτύχῃ οὐδὲ ἑαυτῆς τὴν εὐχερῆ ἐκδήλωσιν.

Τὴν ἴδρυσιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας ἀπεδέχθη ἡ Ἐνωσις τῶν Ἀκαδημιῶν αὐτόχρονα μετ' ἐνθουσιασμοῦ. Ἡ δὲ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν παρὰ τὰ συγχαρητήρια τῆς Ἐνώσεως ἐδέχθη παρὰ πασῶν τῶν Ἀκαδημιῶν τοῦ κόσμου οὐχὶ ἀπλῶς τυπικά, ἀλλὰ θερμότατα καὶ εἰλικρινέστατα ἐκτενῆ συγχαρητήρια γράμματα, τὰ ὁποῖα ἀψευδῶς μαρτυροῦσι, πῶς σκέπτονται περὶ τοῦ ἰδρύματος τούτου ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος πάντες ἐκεῖνοι, οἵτινες καὶ τὴν μέχρι τοῦδε ἐπιστημονικὴν τῆς Ἑλλάδος κίνησιν καλῶς γινώσκουσι καὶ τὸν τρόπον τῆς περαιτέρω αὐτῆς ἐξελίξεως ἐκ τῶν ἰδίων κρίνοντες εἶναι εἰς θέσιν ἀσφαλῶς νὰ ἐκτιμήσωσι.

Γινώσκουσι δὲ ὄντως τὴν ἐπιστημονικὴν συμβολὴν τῆς Ἑλλάδος οἱ πέραν τῶν συνόρων αὐτῆς μετὰ κύρους καὶ ἀμεροληψίας δυνάμενοι νὰ κρίνωσι περὶ αὐτῆς. Ὁ προεδρεύων τῆς ἐφετινῆς συνόδου τῆς Διεθνoῦς Ἐνώσεως τῶν Ἀκαδημιῶν παγκοσμίου φήμης Γάλλος ἀρχαιολόγος κ. Ἐδμόνδος Pottier ὁμιλῶν ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδρίᾳ τῆς ὀλομελείας τῆς Ἐνώσεως περὶ αἰτήσεως τῆς Ἰσπανίας, ὅπως παρὰ τὴν Ἀγγλικὴν, Γαλλικὴν, Γερμανικὴν καὶ Ἰταλικὴν γίνῃ καὶ ἡ Ἰσπανικὴ δεκτὴ ὡς διεθνῆς γλῶσσα ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν δημοσιευμάτων τῆς Ἐνώσεως, ἐτόνισεν ὅτι ἂν ἐπρόκειτο νὰ προστεθῇ εἰς τὰς τέσσαρας παραδεδεγμένας γλώσσας καὶ ἄλλη τις θὰ ἔδει νὰ προηγηθῇ ἡ Ἑλληνικὴ, διότι ἡ Ἑλλὰς ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἀξιόλογον ἐπιστημονικὴν ἐν τῇ ἀρχαιολογίᾳ παραγωγὴν, ἥτις ἀναγινώσκεται ὑπὸ πάντων τῶν ἀρχαιολόγων.

Ἄλλ' ὁ κ. Pottier καὶ οἱ ἄλλοι ἐν τῇ Ἐνώσει συνεργᾶται εἶχον ὑπ' ὄψει καὶ τὴν ἄλλην ἐν αὐτῇ τῇ Ἐνώσει παρεχομένην Ἑλληνικὴν ἀρχαιολογικὴν συμβολὴν ἥτοι τὰς δύο

ἀρχαιολογικὰς δημοσιεύσεις, δι' ὧν ἡ Ἑλλάς μετέχει τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἑνώσεως.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι μία τῶν κυριωτάτων διεθνῶν ἐπιστημονικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς Ἑνώσεως, ἡ καὶ ἅμα τῇ ἰδρῦσει αὐτῆς ἀναληφθεῖσα, εἶναι ἡ δημοσίευσις Παγκοσμίου συντάγματος τῶν ἀρχαίων ἀγγείων (*Corpus vasorum antiquorum*), τοῦ ὁποίου τὸν ὄργανισμόν συνέταξεν ὁ καὶ πατὴρ τῆς ἰδέας καὶ ἀκαταπόνητος τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς διευθυντῆς κ. Pottier. Σκοπὸς τῆς μεγίστης ταύτης δημοσίευσως εἶναι νὰ παράσῃ εἰς τὴν ἀρχαιολογίαν συνολικὸν καὶ ὑπομνηστικὸν βοήθημα, περιέχον εἰς πίνακας σύμπαντα τὰ ἐν τοῖς διαφόροις μουσείοις καὶ ταῖς ἰδιωτικαῖς συλλογαῖς διεσπαρμένα ἀρχαῖα ἀγγεῖα μετὰ συντομωτάτης περιγραφῆς. Ἐπειδὴ τὸ ὕλικόν εἶναι κολοσσιαῖον, εἶναι προφανὲς ὅτι τὸ μέγεθος τῶν εἰκόνων ὀφείλει νὰ εἶναι κατ' ἀνάγκην περιορισμένον, ἡ δὲ εὐκρίνεια αὐτῶν μεγίστη, ὥστε νὰ διευκολυνῆται ἡ ἀφορμὴ τῆς μελέτης. Διότι περὶ ἀφορμῆς, ὡς ὑπεδήλωσα ἤδη, πρόκειται, καθ' ὅσον τὸ *Corpus vasorum* δὲν σκοπεῖ νὰ εἶναι αὐτάρκης καὶ μοναδικὴ βάσις πάσης ἀγγειογραφικῆς μελέτης.

Ἐν τῇ σειρᾷ ταύτῃ ἐξεδόθησαν ἤδη πλεῖστα τεύχη περιέχοντα ἀγγεῖα τοῦ Λούβρου τῶν Παρισίων, τοῦ Βρεττανικοῦ Μουσείου, τοῦ μουσείου τῆς Κοπενάγης, τῆς Villa Giulia τῆς Ῥώμης, τῆς Κομπιένης, τῆς Βαρκελώνης, τῆς ἐν Ἀμερικῇ Συλλογῆς Hoprin-Galatin, τῆς ἐν Χάγῃ συλλογῆς Scheurleer κ. ἄ. Ἡ Ἑλλάς ἔχει ἤδη σχεδὸν ἔτοιμον τὸ πρῶτον τεύχος τῶν ἀγγείων τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου ἐπιμελεία τοῦ κ. Κουρουνιώτου καὶ τοῦ κ. Ῥωμαίου. Μετὰ τὸ πέρασ τῶν Ἀγγείων τοῦ Ἐθν. Ἀρχαιολογ. Μουσείου, θὰ ἐκδοθῇ πιθανώτατα ἡ πολύτιμος σειρά τῶν ἐν Μυκόνῳ ἀγγείων τῆς Ῥηνείας καὶ ἄλλαι ἴσως ἐλάσσονες τοπικαὶ συλλογαί, ὅσαι ἔχουσι σημασίαν διὰ τὴν σπουδὴν.

Δευτέρα μεγάλη δημοσίευσις, δι' ἧς μάλιστα πρωτοβουλία τῆς Ἑλλάδος, ἐγκαινίζεται δεύτερον ἀρχαιολογικὸν *Corpus* ἐν ταῖς ἐργασίαις τῆς Διεθνoῦς Ἑνώσεως, εἶναι ἡ συναγωγὴ

τῶν ἐν Ἑλλάδι εἰρηθέντων ἀρχαίων ψηφιδωτῶν. Τὸ παρεσκευασμένον ἤδη τεῦχος ἐν τῷ ὁποίῳ συνειργάσθησαν οἱ κύριοι Καββαδίας, Κεραμόπουλος, Κουρουνιώτης καὶ Οἰκονόμος ἐν ἐπιτροπῇ τελούσῃ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ καὶ προέδρου τῆς Ἀκαδημίας κ. Φωκ. Νέγρη - μέλλει νὰ περιλάβῃ τὰ ψηφιδωτὰ τῆς Πελοποννήσου ἢτοι τῆς Σπάρτης, τῆς Ἀνδανείας, τῆς Μεγαλοπόλεως, τῆς Ἐπιδαύρου, τῶν Πατρῶν καὶ τὸ τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ ναοῦ τοῦ Διός. Τὸ τεῦχος κατ' ἐξαίρεσιν θὰ περιέχῃ πλείονας τοῦ ἐνὸς ἐγχρόμους πίνακας καὶ περὶ τοὺς δώδεκα μέλανας, τοὺς ὁποίους θὰ συνοδεύῃ καὶ περιγραφικὸν κείμενον.— Ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι μεταξὺ τῶν οὕτως ἀξίως δημοσιευομένων ψηφιδωτῶν πολλὰ νῦν τὸ πρῶτον καθίστανται προσιτὰ εἰς τε τὸν δεικαιολογημένον θαυμασμὸν εὐρυτέρου κύκλου καὶ τὴν μελέτην, τότε εἶναι ἀσθητοτέρα ἢ σημασία τῆς Ἑλληνικῆς ταύτης δημοσιεύσεως ἐν τῇ σειρᾷ τοῦ διεθνοῦς ἔργου τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Ἐνώσεως. Ἐνδεικτικὸν δὲ τῆς ἐπιτυχίας τῆς δημοσιεύσεως εἶναι ὅτι καὶ ἡ Ἰταλικὴ ἀντιπροσωπεία μετὰ τὸ πέρας τῆς παρουσιάσεως τῆς προπαρασκευαστικῆς ἐργασίας ἡμῶν, ἐδήλωσεν ὅτι θὰ εἰσηγηθῇ τὴν καὶ ὑπὸ τῆς Ἰταλίας ἀνάληψιν ὁμοίως δημοσιεύσεως τῶν ἐν Ἰταλίᾳ ἀρχαίων ψηφιδωτῶν, ἐν περιορισμένῃ κατ' ἀρχὰς κλίμακι, ἀλλὰ κατὰ σχέδιον διευρύνσεως τῆς ἐργασίας ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἀπὸ πάσης ἄρα ἀπόψεως εἶναι ἀξία προσοχῆς ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Ἀκαδημαϊκῇ Ἐνώσει καὶ εἶναι ἔθνικὴ ὑποχρέωσις πάσης Κυβερνήσεως ἡ ὑποστήριξις τῶν ἔργων τούτων, δι' ὧν ἡ Ἑλλὰς κατορθώνει νὰ παρευρίσκηται δρῶσα μετριοφρόνως μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων τοῦ κόσμου, τιμῶσα τὴν ἱστορίαν καὶ μελετῶσα τὰ προγονικὰ αὐτῆς μνημεῖα χωρὶς νὰ ἐπιζητῇ νὰ προεξοφλῇ ἢ νὰ καλύπτῃ δι' αὐτῶν τὴν ἰδίαν αὐτῆς, ἔστω καὶ μικράν, ὄντοτητα. Καὶ εἰς ταύτην τὴν εὐγενῆ προσπάθειαν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιστήμης ὀφείλεται ὁ ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ πολύτιμος ἐπιδοκιμασία τῆς διεθνοῦς ἀκαδημαϊκῆς Ἐνώσεως ἐπὶ τῇ ἰδρύσει τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἀθηνῶν.